
Årsrapport 2012

Nøkkeltall

Omsetning (mill. kr)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Driftsinntekter	1 109	1 062	1 167	1 322	1 247	1 087	1 024	941	966
Særvgifter til staten	1 578	1 571	1 550	1 636	1 594	1 470	1 402	1 166	1 040
Resultat (mill. kr)									
Resultat før av- og neskrivninger (EBITDA)	175	122	143	196	152	121	131	125	64
Driftsresultat (EBIT)	88	28	50	96	63	36	45	37	-28
Resultat før skatt (EBT)	76	17	35	82	27	9	10	2,4	-58
Lønnsomhet									
EBIT margin (%)	7,9	2,6	4,3	7,3	5,1	3,3	4,4	3,9	-2,9
Balanse (mill. kr)									
Totalkapital	948,2	942,7	1 010,0	1 101,8	1 059,2	1 033,4	1 053,7	1 055,8	1 068,3
Langsiktig gjeld	201,6	229,7	278,4	333,5	403,9	428,6	483,9	553,2	621,7
Egenkapital	176,4	164,6	175,5	153,6	97	80,4	76,5	72,6	83,8
Soliditet									
Egenkapitalandel (%)	18,6	17,5	17,4	13,9	9,2	7,8	7,3	6,9	7,1
Personal									
Antall ansatte	510	532	562	628	655	662	662	722	724
Kvinneandel	12,4%	12,8%	14%	14%	14%				
Sykefravær	6,5%	6,5%	6,4%	5,6%	6,0%				
Bærekraft									
Investeringer (mill. kr)	34	60	37	43	104	55	56	28	51
Energiforbruk (kWh)*	46 698 000	46 839 022	50 800 000	48 004 580	49 002 760	46 859 617			
Vannforbruk (m³)*	424 000	426 878	496 000	588 074	538 051	553 830			
Gjenvinningsgrad	82%	80%	75%	76%	70%	68%			
Ulykker	21	20	20	12	22	21			
Nesten-ulykker**	5	10	14	9					
Produksjon (mill. liter)									
Volum totalt***	98	100	121	147	148	140	136	125	125
Øl/cider	72	72	75	79	78	72			
Mineralvann	12	14	14	18	11	10			
Leietapping	2	4	23	40	46	43			
Vann	12	10	9	11	12	14			
Markedsandel ØI									
ØI totalt	29,0	29,4	29,1	29,3	29,6	28,5	28,8	26,2	23,2
Dagligvare	30,9	31,5	31,3	31,4	30,1	29,6	28,6	25,4	21
Uteliv	28,4	28,4	27,2	27,3	28,3	27,0	31,3	30,7	31,1

Kilde: Bryggeri- og Drikkevareforeningen.
Tallene inkluderer produksjon for handelen og er målt i volum.

Markedsandeler Uteliv er basert på ølvolum på tank og fat.
Dette pga. endringer i statistisk grunnlag gjennom valgte tidsperiode.

Definisjoner

EBIT Margin	EBIT/Driftsinntekter
Egenkapitalandel	Egenkapital/Totalkapital

Marked nøkkeltall

Salgskanal	Netto salgsinntekter NOK					Salgskanal	Mill. liter				
	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008
Dagligvare	734	694	683	719	638	Dagligvare	73	76	76	78	73
Uteliv	319	300	295	292	292	Uteliv	19	18	18	18	19
Andre salgskanaler	41	47	136	206	204	Øvrige kanaler****	10	11	31	51	60
Andre inntekter	16	20	53	105	113						

* Energi- og vannforbruk henger nøye sammen med produksjonsmengde og type produkter produsert.

** Systematisk registrering av nesten-ulykker startet opp i 2009.

*** Produksjonsvolumene er rundet av til nærmeste millioner liter.

**** Øvrige kanaler omfatter KBS (kiosk, bensinstasjon og service), Olden eksport m.m.

Norges mest berømte leverandør av glede, nytelse og smak!

Vi i Hansa Borg Bryggerier arbeider hardt for å gi forbrukere over hele Norge mulighet og lyst til å velge drikkevarer av høy kvalitet fra Hansa Borg Bryggerier. Vår visjon er å være Norges mest berømte leverandør av glede, nytelse og smak!

Med et bevisst valg om å være lokalt forankret med Borg Bryggerier i Sarpsborg, med Christianssands Bryggeri i Sørlandets hovedstad, Hansa Bryggeri i Bergen og vårt tappeanlegg for Olden naturlig mineralvann i Oldedalen i vakre Stryn, gir vi også forbrukerne mulighet til å velge kvalitetsdrikkevarer fra sine hjemmeområder.

I Bergen har vi også Waldemars Mikrobryggeri hvor vi har brygget øl i mikroskala siden 2006. Waldemars IPA, ale, bayer, eksport, juleøl, pils med flere, selges til utvalgte utelivskunder og serveres i mikrobryggeriets restaurant.

Men selv om lojaliteten til de regionale bestselgerne våre er stor i deres respektive hjemmeområder hvor vi opplever at folk er stolte av sitt lokale bryggeri, er Hansa Borg også en sterk nasjonal utfordrer. Hansa-merket er det mest solgte ølmerket i Norge etter Tuborg, Olden er det nest største vannmerket, og vår Grevens Cider er det største cidermerket.

Sterke merkevarer og en solid partner

Våre tradisjonsrike bryggerier er leverandør av noen av de største norske ølmerkene, og våre bryggerimestre med til sammen hundre års bryggererfaring brygger fremdeles «sine» øl basert på de gamle reseptene – med stolthet. Og de utvikler nye øl med spenning og entusiasme. Våre solide nasjonale og regionale merkevarer suppleres av sterke internasjonale merkevarer som blant annet Clausthaler, Schweppes og Heineken. Og selv om øl er kjernen i vår virksomhet, kan vi også tilby velsmakende produkter fra et bredt varesortiment som også omfatter Olden naturlig mineralvann, ulike brusprodukter, eplemost, juice, energidrikk, ulike typer cider og sterkere alkoholholdige drikker som vin og brennevin.

Vi er stolte av våre sterke merkevarer, noe som også speiles i vårt arbeid, for vi gjør vårt ytterste for at våre kunder til enhver til skal kunne tilby sine gjester og handlende de beste produktene. Til gjengjeld får vi de beste skussmål på service og profesjonell kundebehandling.

I Hansa Borg arbeider vi likevel kontinuerlig med å forbedre oss, blant annet med å styrke våre allerede sterke merkevarer, med å øke vår kunnskap om forbrukerne og hva de vil ha, slik at våre nye produkter og forpakninger tilfredsstiller forbrukernes og kundenes behov. Våre praktiske Fridgepack-forpakninger, party pack og Premium 6-pakning i papp med hank, er gode eksempler på dette. I Hansa Borg har vi også et kontinuerlig fokus på fag- og kvalitetsforbedringer. Slik skal vi fortsette å være en solid partner for våre kunder.

Året 2012

– betraktninger

Av Lars Andreas Midtgaard, adm. dir.

2012 ble et godt år for Hansa Borg Bryggerier. Vi driver et robust selskap som er i en god posisjon til å møte betydelige bransjemessige utfordringer.

Etter et svakt år i 2011 er inntjeningen i 2012 tilbake på et mer ordinært nivå. Forbedringen i driftsresultat skyldes først og fremst en tydelig strategi og en god gjennomføringsevne i hele organisasjonen. Inntekter vokser, vi oppnår en gunstig salgsmiks, og kostnadene er godt under kontroll.

Vi har i 2012 innfridd viktige mål ved å sette 5 strategiske hovedpilarer i fokus – en portefølje med sterke merkevarer, innovasjon basert på innsikt, kundefokus, kvalitet og kremmerskap, og ikke minst kontinuerlig forbedring for å øke konkurransekraft.

Sterke merkevarer – mange seire

Vår viktigste merkevare, Hansa, har i løpet av året blitt designmessig fremskrevet. For de aller fleste produktene har dette gitt et solid løft, og særlig Hansa Fatøl har styrket sin posisjon som Norges desidert største fatølmerke. Men også en rekke andre varianter viser solid utvikling. Vår satsing på 0,33 liters bokser viser fremgang, og vårt sesongsortiment (Hansa Juleøl i særdeleshet) vokste kraftig. Hansa-merket står fortsatt sterkt som Norges største norske ølmerke, foran Ringnes.

Vår satsing over tid på nye innovative produkter, både innenfor cider- og vannkategorien, har gitt gode resultater. Grevens har befestet sin posisjon som markedsleder i en cider-kategori i vekst, og Olden Eple fosser frem og er en av Norges største enkeltvarianter i vannmarkedet.

Også vår lisensproduksjon viser god utvikling. Heineken, som har mer enn tredoblet volumet i løpet av få år, satte nok en gang salgsrekord i 2012. I dagligvarekanalen er Heineken det 5. største ølmerket, og er nå større enn Aass i volum.

Markedsutvikling og rammebetingelser

Bryggeri- og drikkevareforeningens (BROD) innrapporterte tall fra medlemmene viser at ølmarkedet i volum nok en gang ble redusert i 2012. Totalvolumet sank med 1,7%, eller nærmere 10 millioner halvlitre ble borte for norske bryggerier. Ølkonsumet går trolig likevel ikke ned. Solide avgiftsøkninger de siste årene har fremmet grensehandel og smugling, mens avgiftene i Sverige har vært frosset siden 2008. Tendensen er forsterket siden i fjor. For 2013 står avgiftene fortsatt på stedet hvil i Sverige, mens den norske regjeringen nok en gang har vedtatt å «inflasjonsjustere» avgiftene. Det går i feil retning hvert år, og det vil over tid påvirke bryggeristruktur og arbeidsplasser.

På den positive siden opplever vi en fortsatt økende interesse for øl, og særlig for spesialøl. Øl levert til Vinmonopolet fra BRODs medlemmer økte med 57,5% i 2012, og Hansa Sterkøl topper salgslisten for 2012 også. Selv om veksten er kraftig i prosent, utgjør volumet under 1% av det totale registrerte ølsalget i Norge.

«Vi driver et robust selskap som er i en god posisjon til å møte betydelige bransjemessige utfordringer.»

Nye distribusjonsløsninger

Coca-Cola Enterprises Norges (CCEN) beslutning om å avvikle egendistribusjon fra og med primo 2013 har fått store konsekvenser.

Vi har i en årrekke kjøpt distribusjonstjenester av CCEN for en rekke fylker. Omsetningen i disse fylkene utgjør om lag 40% av vårt salgsvolum. Mens vi i Hordaland, Østfold, Oslo og store deler av Akershus distribuerer gjennom egne biler med egne sjåførere.

Som følge av CCENs veivalg ble vi satt i en vanskelig situasjon. I løpet av kort tid ble det nødvendig å finne en erstatning for en betydelig del av distribusjonsvolumet til både dagligvare- og utelivskundene våre. Opphøret av samarbeidet med CCEN i Agder fra mars 2013 medfører også betydelige endringer av logistikkoperasjonen og flaske sorteringsvirksomheten ved Christianssands Bryggeri (CB), og med en vesentlig reduksjon i arbeidsstyrken som konsekvens.

Etter en grundig evaluering valgte vi å inngå et samarbeid med Tine fra og med 1.1.2013 i en kombinasjon med egendistribusjon samt bruk av enkelte andre transportører. Denne kombinasjon har vist seg å være en løsning som vil kunne videreføre en god servicegrad overfor våre kunder til en konkurransedyktig kostnad. Og ikke minst, den skisserte løsningen vil ivareta både dagligvare og utelivskanalen på en god måte.

Vi har ingen prinsipielle motforestillinger til noen distribusjonsformer, og vi vil til enhver tid vurdere å iverksette hvilken distribusjonsform som er forretningsmessig mest optimal for oss, både med tanke på kostnad og kvalitet.

Veien videre

CCENs beslutning om ny distribusjonsform samt full overgang til gjenvinningsemballasje vil endre strukturen i bryggeri- og drikkevarebransjen. Det er allerede varslet et betydelig antall færre årsverk i CCEN fra mars 2013, og for Ringnes' anlegg vil konsekvensene etterhvert bli betydelige. Nye gjenvinningsflasker for Farris skal lanseres først, så følger Pepsi og egen brus. I 2015 skal alt være klart.

CCENs og Ringnes' omlegginger dreier seg først og fremst om brus og vann. Våre tilpasninger på distribusjonssiden og på CB vil være gjennomført før medio mars 2013. Nærmere 85% av vårt volum produseres allerede på gjenvinningsemballasje, og vi vil derfor ikke bli ytterligere berørt av de internasjonale gigantenes omlegginger.

Hansa Borg Bryggerier er en norsk utfordrer med norsk profil og med sterke merkevarer. Vi har et godt utgangspunkt for å vinne ytterligere markedsmessig terreng i en bransje preget av omfattende endringer og krevende rammevilkår.

Bergen/Sarpsborg, 13. februar 2013

PRODUKSJONSLEDELSEN OPPSUMMERER ÅRET 2012

Christianssands Bryggeri

I 2012 har vi opplevd både nedturen og oppturer på CB. Det mest gledelige var at vi i februar kjørte i gang en helt ny tappelinje for boks. Den store nedturen kom nesten umiddelbart etterpå, da CCEN besluttet å gå over til både engangs-pet og grossistdistribusjon. Det har medført at vi i løpet av høsten 2012 har måttet si opp 18 dyktige medarbeidere, som forlater oss i slutten av mars 2013. En slik omveltning tar på, både for dem som blir rammet og for dem som blir igjen, men til tross for økt belastning for mange, har våre kolleger stått på til 20 i stil. På CB har vi stort sett hatt like mye å gjøre på lageret som tidligere år, men mengden gods til sortering har gradvis blitt mindre etter 1. september 2012. Noen nye produkter har vi også produsert, blant annet Christians kildevann og CB Julebrus på boks. Vi solgte 50.000 liter CB Julebrus på boks i løpet av noen få uker før jul, og det blir spennende til høsten når dette blir litt mere kjent. Vi tappet også CB Juleøl klasse D på boks, det var vel ikke dundrende suksess, men vi prøver igjen til jul.

*Øystein Føreland,
Christianssands Bryggeri*

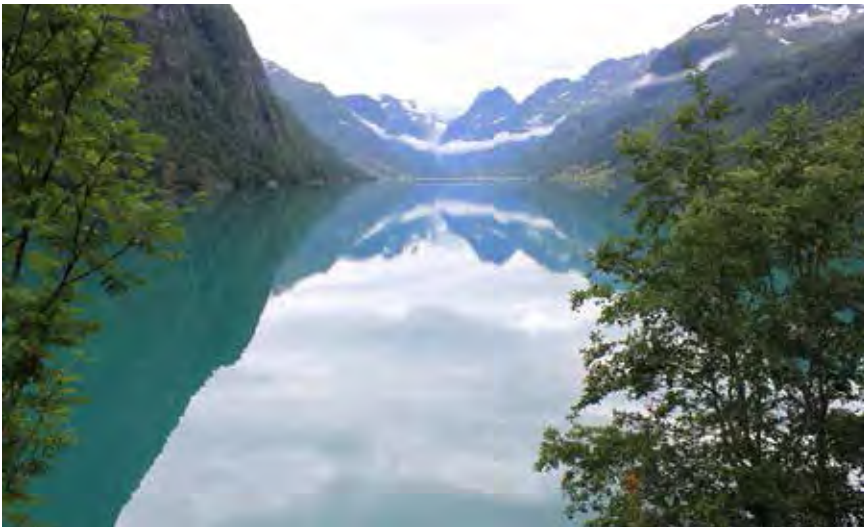

**«Til tross for økt belastning
for mange, har våre kolleger
stått på til 20 i stil»**

«I det den første arbeidsdagen av 2012 starta så hadde vår bedrift i Olden vore utan elektrisitet i 7 dagar»

Olden

I det den første arbeidsdagen av 2012 starta, så hadde vår bedrift i Olden vore utan elektrisitet i 7 dagar. 19. januar rasa fylkesvegen vår ut og vart stengt for biler over 7,5 tonn i 6 dagar. Vår nylansering av Olden 0,7l Sitron stod i høgste grad i fare for å bli forsinka, men blei det ikkje. Følgjefeil etter orkanen Dagmar med straumutkopling og feil på tele- og datalinjer varte framover til våren.

I april fekk vi besøk av Petter Nome, direktør i Bryggeri – og drikkevareforeningen. Etter rundtur i fabrikk tok vi han med til Briksdalsbreen – trur han likte det han såg både ute og inne. I juni fekk vi triveleg helgebesevok av eigarrepresentant Hanne Egenæss Wiig med «storfamilien», Lars Midtgaard med familie kom og. Kjekt at det passa for så mange å besøke oss. Hanne hadde lagt til rette for ei flott helg i Oldedalen. Gode volum på både 5l og flaskekolonne har vi hatt i 2012. Olden 1,5l Eple på kvartpaller står som den store «vinnaren», men manuell pakking av kvartpaller er tungt og belastande arbeid. Automatisk pakkeanlegg var planlagt ferdig montert til sommarsesongen, men av fleire grunnar let dette seg ikkje gjere. No tek vi sikte på å ha det klart våren 2013.

Totalt produksjonsvolum opp nær 20% frå 2011. Gjennom året har vi blitt ein tilsett mindre.

*Rune Rustøen,
Olden*

Borg Bryggerier

I 2012 brygget vi 16,1 millioner liter øl, noe som er ny årsrekord og en økning med 32% fra året før. Tapperiet hadde likevel en liten volumnedgang grunnet bokskolonneinvesteringen på CB – det blir ikke lenger tilkjørt CB-øl fra Kristiansand for tapping i Sarpsborg. Bortfallet ble delvis erstattet av øl som tidligere ble brygget og tappet i Bergen. Ombygging av flaskelinjen til en linje for produksjon av engangsflasker, med bl.a. en moderne plastetikettmaskin, er den største investeringen i 2012.

Linjen var i drift fra midten av mai, innenfor budsjett og iht. fremdriftsplan. Av øvrige investeringer kan nevnes en generell ansiktsløfting på uteområdene. Med dette fremstår bryggeriet vesentlig mer representativt enn på mange år – uteområdet står nå mye mer i stil med vår stolte historie og våre velsmakende produkter.

Produktiviteten var høy i samtlige ledd i organisasjonen gjennom hele året, men økt aktivitet innenfor distribusjon og i de fleste av produksjonsavdelingene gjenspeiles ikke i tilsvarende økning i lønnskostnader. Vi har nådd de fleste målsetningene innenfor produksjonsområdet, og spesielt kan vi nevne sykefraværet på 5,28%, en kildesorteringsgrad på 83,2%, og reklamasjon på kun 0,3 flaske/boks per 1 million fylte enheter.

*Morten Brostrøm,
Borg Bryggerier*

«Uteområdene står nå mye mer i stil med vår stolte historie og våre velsmakende produkter»

«Vi får stadig positive tilbakemeldinger fra Heineken på høy kvalitet på produktene som testes i markedet»

Det arbeides med nytt anlegg for håndtering av avløp, et anlegg som vi forventer å kunne ha klart innen utgangen av 2014. Vi vil dermed være klar med vårt nye anlegg før Bergen Kommune åpner sitt anlegg for avløpshåndtering på Flesland i 2015. Effektiviteten på bokslinjen har vist en fin utvikling, det ble satt ny månedsrekord med en OEE (måling av tilgjengelighet, ytelse og kvalitet) på 81,85%. For året samlet ble resultatet 74,16%, som er det høyeste siden målingene startet.

Heineken volumet som tappes på Kokstad økte med 8,1% i 2012 og nærmer seg raskt 100.000 hektoliter. Vi får stadig positive tilbakemeldinger fra Heineken på høy kvalitet på produktene som testes i markedet. Forberedelser og oppstart av plukk i forbindelse med overgangen fra distribusjon med CCEN til distribusjon med Tine har hatt høyt fokus på slutten av året. Vi hadde ny rekord i egne kundeplukkede varer ut fra lager i uken før jul.

*Alf Inge Johannessen,
Hansa Bryggeri*

Hansa Bryggeri

Ved bryggeriet vårt i Bergen ble det tappet 54,7 millioner liter i 2012, dette var en nedgang på ca. 3% fra 2011. Nedgangen kom på boks grunnet mindre tapping for CCEN og overføring av volumer til Sarpsborg. Bortsett fra installasjon av ny premix i løpet av høsten (den gamle premix var fra 1985) har vi ikke gjennomført andre store investeringer ved Hansa Bryggeri, men i desember ble det besluttet en omfattende reparasjon av ca. 14.000 m² tak, og vi ser frem til å få arbeidet gjort så snart vinteren er over. Arbeidet forventes slutført innen utgangen av juni 2013.

Juleøl

Vi vant juløllesongen 2012 med Hansa-merket som det mestselgende juleølet i Norge i 2012!

Nytt design på Hansa Juleølene og CB Juleøl-boksen, gode terningkast jevnt over og en økning i salget av Hansa Juleøl, Hansa Ekstra Vellagret Julebrygg, CB Juleøl og Borg Juleøl 0,5 L boks!¹

Heineken

Heineken hadde en vekst i dagligvare på 9,3% i 2012², og rundet for første gang i Norge totalt, 10 millioner liter.³

Hansa Fatøl

Hansa Fatøl er Norges største fatøl og vokser stadig. Resultatet viste en vekst på 7,7% i 2012.²

Olden

Vi hadde en formidabel økning på Olden Eple som førte til at Olden totalt har økt med 20,5%, og innenfor vann med kullsyre har vi vokst med 38,8%.

Dette skyldes mye at Olden Eple nesten har doblet seg – og markedsandelen vår i vann med kullsyre har gått fra 4 til 9,6% på kun to år.²

Grevens Cider

Ciderkategorien er liten i volum, men det er den drikken som prosentvis øker mest, med 7,5% (BROD-tall).

Vår egen Grevens Cider hadde et formidabelt bra år i 2012 med en vekstøkning på 17,9%.²

¹ CB Juleøl kl.D vekst på fantastiske 27,9% – også vekst på kl. F juleølet. Borg Juleøl 0,5 L boks hadde en vekst på 4,3%. Hansa Juleøl og Julebrygg hadde en økning på 10,6%. Tall fra AC Nielsen i volum i dagligvare.

² Tall fra AC Nielsen, volum i dagligvare. AC Nielsen-tall: Tall fra markedsanalysebyrået innbefatter bare tall fra salg i dagligvare og teller skannede varer ut fra butikk, oppgitt i volum.

³ 10 millioner liter er totalt i dagligvare- og utelivskanalen.

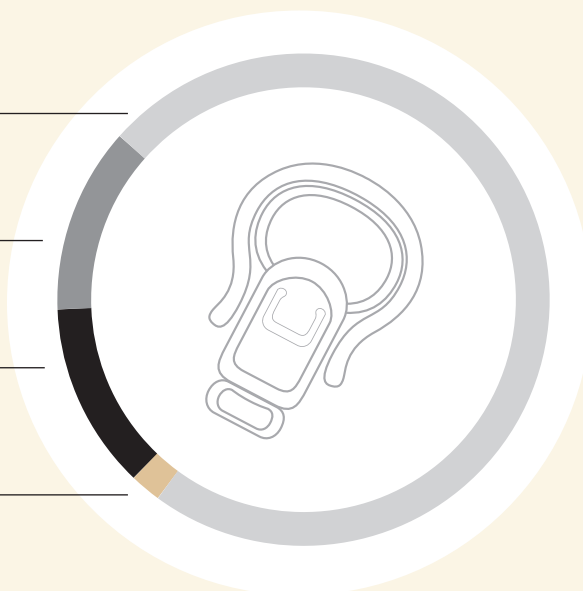
Produksjon 2012 i millioner liter

Øl/Cider 72

Mineralvann 12

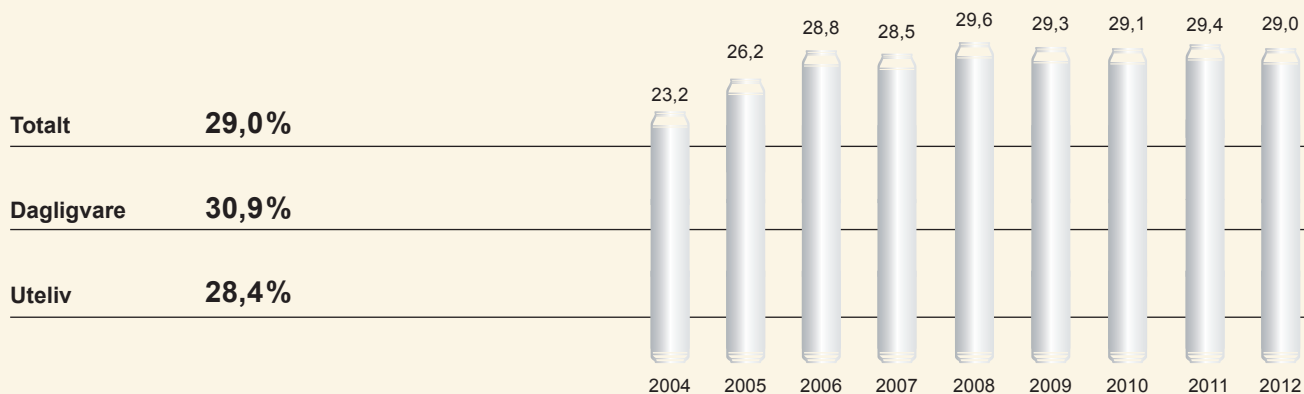
Vann 12

Leietapping 2

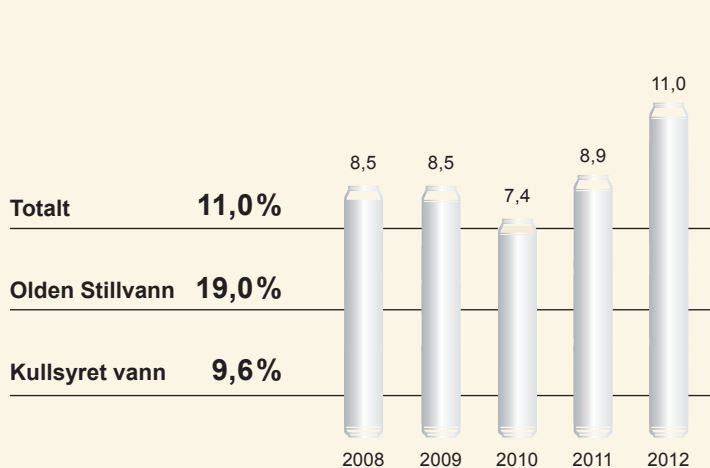

Markedsandeler 2012

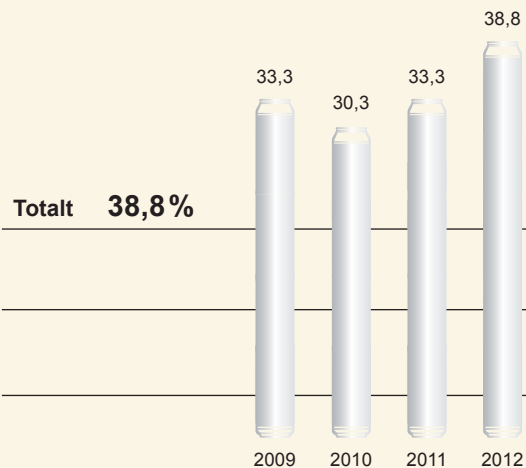
Øl

Vann

Cider/FAB*

Styrets beretning

Virksomhetens art

Hansa Borg Holding AS er holdingselskapet i konsernet og eier 100% av drifts-selskapet Hansa Borg Bryggerier AS som produserer, selger og distribuerer konsernets produkter.

Konsernets hovedvirksomhet er produksjon, distribusjon, markedsføring og salg av drikkevarer til det norske markedet. Selskapet har produksjon i Bergen, Kristiansand, Sarpsborg og Olden.

Konsernets strategi er å være en norsk drikkevareaktør forankret i en desentralisert produksjonsstruktur. Gjennom forbrukerinnsikt, kunnskap og motiverte medarbeidere, skal vi målrettet utvikle våre prosesser og merkevarer for å vinne ledende regionale og nasjonale posisjoner.

Konsernet har et bredt produktsortiment innenfor øl, vann, brus, og cider med Hansa, Borg, CB, Grevens og Olden som de viktigste merkenavnene. I tillegg har konsernet lisensavtaler for produksjon og/eller salg av merkevarene Heineken, Schweppes og Clausthaler. Selskapet har også et utvalg av vin og brennevin for salg og distribusjon rettet mot utelivsmarkedet. Hansa Borg er en klar nr. 2-aktør i det norske ølmarkedet. Hovedkontoret ligger på Kokstad i Bergen.

Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Fortsatt drift

Med henvisning til Regnskapslovens bestemmelser bemerkes det at årsoppgjøret er avlagt under forutsetningen av fortsatt drift. Dette er basert på konsernets resultatprognoser for inneværende år og de langsiktige prognosene for de kommende år. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som er av vesentlig betydning for å vurdere konsernets stilling og resultat.

Resultatregnskapet

Konsernet hadde driftsinntekter i 2012 på 1.109 MNOK, som er en økning fra 1.061 MNOK i 2010. Hovedårsaken til økningen i driftsinntekter skyldes en forbedret produktmik i Dagligvare, samt volumvekst i Uteliv.

Driftsresultatet er 87,6 MNOK i 2012 mot 28,4 MNOK i 2011, som er en økning på 59,2 MNOK. Økningen skyldes i hovedsak topplinjevekst som har vokst med 4,5%. De samlede kostnadene har samtidig blitt redusert med 1,1%.

Netto finansposter i 2012 ble 11,2, sammenlignet med 2011 en reduksjon på 0,5 MNOK. Resultat før skattekostnad er 76,4 MNOK mot 16,7 MNOK i 2011 som er en forbedring på 59,7 MNOK.

Volum- og inntektsutvikling

	Million liter		Netto salgsinntekter MNOK	
	2011	2012	2011	2012
Dagligvare	76	73	695	734
Uteliv	18	19	302	320
Andre salgskanaler	11	10	65	55
Totalt	105	102	1062	1109

Vi møter fortsatt en generell negativ markedsutvikling innen ølsegmentet, som følge av et av verdens høyeste avgiftsnivåer, og da særlig innen «main stream-øl». Det er samtidig en økt interesse for premium-øl og nisjer. Dette har gitt økte muligheter for økte inntekter innen Dagligvare, til tross for reduserte volumer. Vekst innen cidersegmentet gir en positiv produktmiks, samtidig som salget av lavtprisede mineralvannsvarianter for dagligvarekjedene har blitt redusert. Innen Uteliv har vi hatt volumvekst som følge av økt kundemasse. Innen Andre Salgskanaler er samarbeidet med CCEN ytterligere redusert.

Kostnadsutvikling

Innkjøpsprosessen i konsernet og stram kostnads- og aktivitetsstyring har bidratt til en gunstig utvikling av kostnadene. Bemanningen er redusert fra 603 årsverk til 571 årsverk i 2012, en nedgang på 32 årsverk.

Investering, finansiering og likviditet

Konsernet har en relativ lav eksponering mot valuta. Konsernets valutarisiko knytter seg utelukkende til varekjøp fra utlandet. Konsernets valutarisiko er nedfelt i en strategi hvor sikringen skal være mellom 30 og 70% av forventet årlig kjøp i utenlandsk valuta. Renterisikoen er redusert ved hjelp av rentesikringsavtaler. En andel av konsernets rentebærende gjeld er sikret på akseptable nivåer.

Konsernets gjeldsutvikling historisk. Pantegjeld og annen langsiktig gjeld

2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
201 600	229 737	278 396	333 452	403 978	428 592	483 930	553 198

Konsernets fremtidige avdrag og forfall. Pantegjeld og annen langsiktig gjeld

Saldo 31.12.12	2013	2014	2015	
201 600	20 000	20 000	20 000	
2016	2017	2018	2019	2020 >
20 000	20 000	20 000	20 000	61 600

Konsernets kreditrisiko er først og fremst knyttet til utelivssegmentet. Rutiner for etablering av sikkerheter og tett kundeoppfølging har historisk ført til forholdsvis begrensede tap.

Egenkapitalutvikling

Egenkapital

2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
176 399	164 559	175 519	153 603	97 023	80 366	76 505	72 643

I % av egenkapital

2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
18,6%	17,5%	17,4%	13,9%	9,2%	7,8%	7,3%	6,9%

Personalforhold og arbeidsmiljø

Konsernet hadde i 2012 571 årsverk (603 i 2011) i arbeid ved virksomhetene i Bergen, Kristiansand, Sarpsborg og Olden. Antall ansatte pr. 31.12.2012 var 519 (532 i 2011).

Samarbeidet med de ansattes organisasjoner er godt og preget av gjensidig respekt og god dialog. Gjennom etablerte samarbeidsfora bidrar ansattes representanter til å løse selskapets utfordringer på en konstruktiv måte.

Hansa Borg Holding er en IA-bedrift (Inkluderende Arbeidsliv). Konsernet har som «policy» at forskjellsbehandling grunnet kjønn, etnisk opprinnelse eller nedsatt funksjonsevne ikke skal forekomme. Det betales lik lønn for likt arbeid, uavhengig av kjønn, etnisk bakgrunn eller funksjonsevne.

På operatørnivå er avtalene kollektive og avtalebestemmelsene gjelder for begge kjønn. Funksjonærgruppene er individuelt avlønnet basert på kompetanse og erfaring. For samme stillingskategorier er det tilnærmet lik lønn uansett kjønn.

Totalt i konsernet er kvinneandelen av de ansatte 12,3% (12,8%). Selskapet har tradisjonelt vært mannsdominert. En bevisst holdning til rekruttering og avansement av kvinner skal bidra til en jevnere kjønnsfordeling.

Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet var i 2012 på totalt 6,38% (6,46% i 2011). Dedikerte ressurser er satt av for oppfølging av sykefraværet i bedriften. En stor del av langtidsfraværet skyldes sykdommer eller skader som ikke er relatert til arbeidet. Bedriften jobber aktivt for å få langtidssyke tilbake i jobb. Blant kvinnelige medarbeidere er sykefraværet 3,9% (5,6% i 2011) mens det blant menn er 6,7% (6,6% i 2011).

Det har ikke forekommet alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året. For å redusere antall mindre alvorlige skader blir det fokusert på bruk av verneutstyr og sikkerhet ved håndtering av kjemikalier. Bedriftens vernetjeneste er aktivt involvert i dette arbeidet.

Gjennomsnittlig alder har økt det siste året. 86 ansatte er 58 år eller eldre. Av disse er 27 funksjonærer og 59 operatører.

Ytre miljø

Konsernet driver sin virksomhet i tråd med de lover og forskrifter som gjelder for virksomheten og har nødvendige tillatelser for utslipp til vann og luft. Det er løpende dialog med myndighetene knyttet til et noe høyt nivå for utslipp av organisk materiale. Det utføres kildesortering av avfall og konsernet deltar i alle relevante retur- og gjenvinningsordninger. Konsernet bruker ikke helse- eller miljøfarlige kjemikalier i produktene og det blir ikke helse- og eller miljøfarlig avfall når produkter destrueres. Innen bryggerivirksomheten selges en vesentlig del av produktene i gjenbruks-emballasje som returneres til produsentene. All gjenvinningsemballasje som omsettes av selskapet blir samlet inn av selskapet Norsk Resirk som driver panteordningen for gjenvinnbare drikkevarebokser og plastflasker.

Nærmere om driften

Bærekraftsprogram

Hansa Borg skal løpende ha et program som bidrar til videreutvikling av konsernet til glede for alle dets interessegrupper. Bærekraftsprogrammet har som formål å sette alle strategiske initiativ i bedriften inn i et bærekraftighetsperspektiv. Dette betyr at alle utviklingsprosjekter skal finne sin naturlige plass i virksomhetens overordnede bærekraftighetsfilosofi. For Hansa Borg-konsernet betyr en slik tilnærming at det er vår plikt å sikre at alle ressurser anvendes optimalt, og å bidra til at ressurser ikke ødes i uproduktiv aktivitet. Fokus skal være at siste brukte krone alltid brukes der den gir best avkastning.

Vesentlige driftsendringer i 2013

CCEN har vært en samarbeidspartner i distribusjon av våre produkter. Som en konsekvens av CCENs beslutning om overgang til enveisemballasje og grossist-distribusjon, har Hansa Borg etablert nytt samarbeid med andre distributører i disse områdene. Beslutningen medfører også at samarbeidet mellom Hansa Borg og CCEN i Kristiansand opphører. Dette medfører at arbeidsoppgaver vil falle bort og vil dermed innebære redusert bemanning i Kristiansand.

Det er ikke forventet noen øvrige vesentlige driftsendringer som følge av endringer i kontraktsforhold med våre kunder, leverandører eller våre strategiske samarbeidspartnere. Andre forhold som kan påvirke driften i 2013 er heller ikke kjent.

Rammebetingelser

Utviklingen i det globale og nasjonale kredittmarkedet og nedgangskonjunkturen i økonomien for øvrig, vil kunne påvirke selskapets resultatutvikling. Et risikoelement er en økning av antall konkurser innenfor utelivssegmentet. Det er for 2013 forventninger til en generell nedgang i konsumet i dette segmentet, som følge av myndighetens innskrenkning av skjenketid i en rekke kommuner og avgiftsøkninger.

Innenfor disse rammene, og til tross for gjentagende økte avgifter som vil medføre en ytterligere økning i grensehandelen, forventer vi en forsiktig positiv resultatutvikling, basert på en svak volumvekst, bærekraftig verdiskaping, stram kostnads- og aktivitetskontroll og videreføring av vår strategi.

Årsresultat og disponering

Morselskapets årsresultat i 2012 var 39,9 MNOK. Til utbytte avsettes 40,0 MNOK og 0,01 MNOK overføres fra annen egenkapital. Morselskapets egenkapital var på balansedatoen MNOK 142,0 hvorav MNOK 32,9 var fri egenkapital. Konsernets egenkapitalandel ved årsskiftet er 18,6%.

Bergen, 13. februar 2013
I styret for Hansa Borg Holding AS

Johan Fredrik Odjell
Styreleder

Henrik Brandt

Jan Hillesland

Hans Savonije

Hanne Egenæss Wiig

Lars A. Midtgaard
Administrerende direktør

Resultatregnskap

Morselskap		Tall i TNOK	Note	Konsern	
2012	2011			2012	2011
0	0	Salgsinntekter		2 687 470	2 633 055
0	0	Særavift til staten		-1 577 999	-1 571 212
0	0	Sum driftsinntekter	14	1 109 471	1 061 843
0	0	Varekostnad		363 697	364 148
0	0	Lønn og sosiale kostnader	15	343 504	343 104
0	0	Av- og nedskrivninger	1, 2	87 590	93 545
0	0	Andre driftskostnader	21	227 129	232 632
0	0	Sum driftskostnader		1 021 920	1 033 429
0	0	Driftsresultat		87 551	28 414
54 880	44 458	Inntekt på investering i datterselskap			
-14 944	-16 680	Netto finansposter	21	-11 185	-11 704
39 936	27 778	Sum finansposter		-11 185	-11 704
39 936	27 778	Resultat før skattekostnad		76 366	16 710
0	-7 778	Skattekostnad	13	-24 526	-7 669
39 936	20 000	Årsresultat		51 840	9 041
Overføring					
-64	0	Overført til (fra) annen egenkapital			
40 000	20 000	Avsatt utbytte			
39 936	0	Sum overføringer			

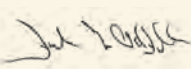
Balanse pr 31.12

Morselskap		Beløp i TNOK	Note	Konsern	
2012	2011			2012	2011
0	0	Varemerke	1	2 759	3 645
0	0	Goodwill	1	98 459	114 978
0	0	Sum immaterielle eiendeler		101 218	118 623
0	0	Bygninger og tomter	2	185 882	195 391
0	0	Maskiner, inventar og transportmidler	2	199 915	226 853
0	0	Sum varige driftsmidler		385 797	422 244
463 791	463 791	Aksjer i datterselskaper	3	0	0
0	0	Aksjer i andre selskaper	4	55	55
0	0	Pensjonsmidler	12	2 069	4 023
0	0	Andre langsiktige fordringer	8	19 205	16 944
463 791	463 791	Sum finansielle anleggsmidler		21 329	21 022
463 791	463 791	Sum anleggsmidler		508 344	561 889
0	0	Varebeholdning	7	56 052	53 615
0	0	Kundefordringer	8	217 584	211 256
84 585	44 458	Konsernfordringer	9	0	0
0	0	Andre fordringer		12 836	30 309
84 585	44 458	Sum fordringer		230 420	241 565
0	0	Bankinnskudd, kontanter	6	153 358	85 600
84 585	44 458	Sum omløpsmidler		439 830	380 780
548 376	508 249	Sum eiendeler		948 176	942 669

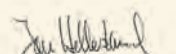

Morselskap		Beløp i TNOK		Note	Konsern	
2012	2011				2012	2011
54 600	54 600	Aksjekapital		10	54 600	54 600
54 510	54 510	Overkursfond		10	54 510	54 510
109 110	109 110	Sum innskutt egenkapital			109 110	109 110
32 876	32 940	Annen egenkapital		10	67 289	55 449
32 876	32 940	Sum opptjent egenkapital			67 289	55 449
141 986	142 050	Sum egenkapital			176 399	164 559
0	0	Pensjonsforpliktelser		12	11 194	14 292
0	0	Utsatt skatt		13	22 475	27 184
0	0	Sum avsetning for forpliktelser			33 669	41 476
0	0	Pantegjeld		8	201 000	221 000
366 225	338 133	Gjeld til konsernselskap		9	0	0
0	0	Annen langsiktig gjeld		8	600	8 737
366 225	338 133	Sum annen langsiktig gjeld			201 600	229 737
366 225	338 133	Sum langsiktig gjeld			235 269	271 213
0	0	Gjeld til konsernselskap			0	0
0	0	Leverandørgjeld			89 987	97 386
0	7 778	Betalbar skatt		13	29 235	8 849
0	0	Skyldige offentlige avgifter			234 729	243 330
40 000	20 000	Avsatt utbytte			40 000	20 000
164	288	Annen kortsiktig gjeld		8	142 557	137 332
40 164	28 066	Sum kortsiktig gjeld			536 508	506 897
406 389	366 199	Sum gjeld			771 777	778 110
548 376	508 249	Sum egenkapital og gjeld			948 176	942 669

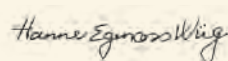
Bergen 13. februar 2013

Johan Fredrik Odjell
Styreleder

Henrik Brandt

Jan Hillesland

Hans Savonilje

Hanne Egenæss Wiig

Lars A. Midtgaard
Administrerende direktør

Kontantstrømoppstilling

Morselskap		Beløp i TNOK	Konsern	
2012	2011		2012	2011
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
39 936	27 778	Resultat før skattekostnad	76 366	16 710
-7 778	0	Periodens betalte skatt	-8 849	-22 741
	0	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-496	-798
	0	Ordinære avskrivninger	87 590	93 545
-12 035	-27 900	Endring i konsernmellomværende	0	0
	0	Endring i varelager	-2 437	3 548
	0	Endring i kundefordringer	-6 328	9 051
	0	Endring i leverandørgjeld	-7 399	10 336
-123	122	Endring i andre tidsavgrensingsposter	10 690	-27 026
20 000	0	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	149 137	82 625
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
0	0	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	975	938
0	0	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-34 217	-60 549
0	0	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-33 242	-59 611
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
0	0	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	221 000
0	0	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-28 137	-269 658
-20 000	0	Utbetalt utbytte	-20 000	0
-20 000	0	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-48 137	-48 658
0	0	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	67 758	-25 644
0	0	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	85 600	111 244
0	0	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter periodens slutt	153 358	85 600
Spesifikasjon av kontantbeholdningen ved periodens slutt				
0	0	Bankinnskudd, kontanter og lignende	153 358	85 600
I tillegg har selskapet følgende trekkmuligheter				
0	0	Ubenyttet kassekreditt	130 000	130 000

Noter

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Regnskapsprinsipper for datterselskap og konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter følgende selskaper:

Mor- og datterselskaper	Eierandel
Hansa Borg Holding AS (morselskap)	100 %
Hansa Borg Bryggerier AS	

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når morselskapet tilfører datterselskapet økt egenkapital ved kapitalutvidelse eller når det gis konsernbidrag fra morselskapet til datterselskapet. Mottatt utbytte/konsernbidrag resultatføres i utgangspunktet som inntekt, men bare i den grad mottatt utbytte eller konsernbidrag fra datterselskapet ikke overstiger vår andel av opptjent egenkapital i selskapet etter kjøpet. Mottatt utbytte/konsernbidrag som overstiger dette beløpet føres til reduksjon av anskaffelseskost. Morselskapet regnskapsfører mottatt utbytte/konsernbidrag det samme året som datterselskapet avsetter beløpet.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskapet blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet).

Kjøp av datterselskap

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøps-transaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Eliminering av interne poster

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Salgsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og avslag. Særvgift til staten inkluderes i salgsinntektene og trekkes ut på egen linje i resultatregnskapet. Salg av varer resultatføres når en enhet innenfor konsernet har levert sine produkter til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av produktet. Levering er ikke foretatt før produktene er sendt til avtalt sted og risiko knyttet til tap og ukurans er overført til kundene. Erfarte historiske data anvendes for å estimere og regnskapsføre avsetninger for kvantumsrabatter og retur på salgstidspunktet.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktig gjeld og langsiktige fordringer klassifiseres likevel ikke som kortsiktig gjeld eller omløpsmidler.

Anskaffelseskost

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet.

For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter til testing av eiendelen.

Immaterielle eiendeler og goodwill

Goodwill har oppstått i forbindelse med kjøp av datterselskap og avskrives over forventet levetid.

Utgifter til andre immaterielle eiendeler balanseføres i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Dette innebærer at slike utgifter balanseføres når og fra det tidspunkt det anses som sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte selskapet og anskaffelseskost kan måles pålitelig. Balanseførte immaterielle eiendeler avskrives lineært over forventet levetid.

Varige driftsmidler

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid dersom de har en kostpris som overstiger TNOK 15. Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet. Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

kostnader og indirekte produksjonskostnader (basert på normal kapasitet). Virkelig verdi er estimert salgspris fratrukket kostnader for ferdigstillelse og salg.

Emballasje i form av kasser og flasker som ikke inngår i poolordning, er balanseført og avskrives over forventet levetid.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap og mulig panteansvar. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrig påregnelig tapsrisiko. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler som er omløpsmidler) vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger resultatføres som annen finansinntekt.

Gjeld

Gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Utenlandsk valuta

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt. Kursgevinster og kursstab knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta føres som drftsinntekter og vareforbruk.

Finansielle instrumenter

Selskapet benytter ulike finansielle derivater i forbindelse med styring av finansiell risiko. Selskapet anvender derivater kun for sikringsformål. Gevinst og tap på sikringsforretninger som ikke tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring resultatføres. Sikringsforretninger dokumenteres i henhold til kravene etter god regnskapsskikk både hva gjelder beskrivelse av type instrument som benyttes, hva som skal sikres og beregning av sikringseffektivitet. Sikringsforretninger i selskapet klassifiseres som kontantstrømsikring som sikrer fremtidige forventede transaksjoner/kontantstrømmer. Sikringen anvendes til å redusere risiko knyttet til renter samt valuta ved innkjøp av råvarer.

Markedsbidrag

Markedsbidrag til kunder balanseføres hvis avtalen løper utover ett år, og periodiseres over avtaleperioden i henhold til brøken omsatt volum til kunden i perioden/avtalt totalvolum i avtalen. Avsetning til tap på markedsbidrag gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av den enkelte kontrakt.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede (med unntak for nedskrivning av goodwill).

Varelager

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost (etter FIFO-prinsippet) og virkelig verdi. For råvarer er gjenanskaffelseskost brukt som tilnærming til virkelig verdi. For ferdig tilvirkede varer og varer under tilvirkning består anskaffelseskost av utgifter til produktutforming, materialforbruk, direkte lønnskostnader, andre direkte

Kostnadsføringsprinsipp

Utgifter kostnadsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt (sammenstillingsprinsippet). Urealisert tap resultatføres (forsiktighetsprinsippet)

Pensjoner

Konsernet har pensjonsordninger som omfatter alle fast ansatte. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Hovedordningen for de ansatte er en innskuddsplan. Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reserveres i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen.

Skatt på avgitt konsernbidrag som føres som økt kostpris på aksjer i datterselskap, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres som reduksjon av balanseført beløp på investering i datterselskap, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt).

Panteansvar/emballasje

Panteemballasje som eies av Hansa Borg Bryggerier AS vurderes som et driftsmiddel og avskrives over driftsmidlets levetid. Panteansvar for egen emballasje ute i markedet vurderes til panteverdi. Beholdningen av panteemballasje som eies av Rentpack AS og Coca-Cola Drikker AS vurderes til panteverdi. Tomemballasje inngår under andre kortsiktige fordringer. Emballasje inngår som en del av full tilvirkningskost.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Angivelse av beløp i notene

Alle beløp i notene er angitt i TNOK med mindre annet er særskilt opplyst.

Note 1 – Immaterielle eiendeler og goodwill**Konsernet**

Immaterielle eiendeler	Varemerke	Goodwill	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	9 064	317 202	326 266
Tilgang	0	0	0
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	9 064	317 202	326 266
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	6 305	218 743	225 048
Balanseført verdi 31.12.	2 759	98 459	101 218
Årets avskrivninger	886	16 519	17 405
Forventet økonomisk levetid	10 år	20 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Avskrivningstid for goodwill er basert på generelle vurderinger, samt konkrete kalkyler knyttet til kjøp av godt innarbeidede virksomheter (HBB, Olden, Hansa/Borg/Christiansands Bryggerier)

Goodwill fra følgende kjøp avskrives over mer enn 5 år	Kjøpsår/ avskrtid	Årets avskrivning	Bokført verdi pr 31.12.12
Hansa Borg Bryggerier AS	1999/20	7 705	68 192
Hansa Bryggerier	1997/20	6 490	29 664
Borg Bryggerier	1997/15	1 973	0
Christianssands Bryggeri (CB)	1999/15	348	504
Olden Brevatn		3	99
Sum		16 519	98 459

Avskrivningsplan over mer enn 5 år er begrunnet i produkter med sterk lokal forankring og lang forventet levetid

Note 2 – Varige driftsmidler**Konsernet**

Varige driftsmidler	Bygninger og tomter	Maskiner inventar, mv	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.	378 091	1 113 067	1 491 158
Tilgang	0	34 217	34 217
Avgang	0	-479	-479
Anskaffelseskost 31.12.	378 091	1 146 805	1 524 896
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	192 209	946 890	1 139 099
Balanseført verdi 31.12.	185 882	199 915	385 797
Årets avskrivninger	9 509	60 676	70 185
Nedskrivning driftsmidler		0	0
Forventet økonomisk levetid	20 – 50 år	3 – 15 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	
Herav balanseførte leieavtaler:		Maskiner inventar, mv	
Anskaffelseskost		98 010	
Akkumulert avskrivning		98 010	
Bokført verdi pr 31.12.12		0	

Årets avskrivning	8 137
Avskrivningsmetode	Lineær
Økonomisk levetid	10 år

Opplysninger om ikke balanseførte leieavtaler:	Maskiner inventar, mv
Årlig leie	4 520
Leieavtalens varighet	5 år

Note 3 – Datterselskap

Morselskapet

Investeringene i datterselskap regnskapsføres etter kostmetoden.

Datterselskap	Forretningskontor	Eierandel	Egenkapital siste år (100%)	Resultat siste år (100%)	Balanseført verdi
Hansa Borg Bryggerier AS	Bergen	100%	430 011	70 321	463 791
Balanseført verdi 31.12.					463 791

Note 4 – Investeringer i aksjer og andeler

Konsernet

	Eierandel	Markeds-verdi	Balanseført verdi
Aksjer i andre selskaper	< 5%	55	55
Balanseført verdi 31.12.		55	55

Note 5 – Finansiell markedsrisiko og finansielle instrumenter

Markedsverdier på derivater	Morselskap		Konsern	
	2012	2011	2012	2011
Valutaterminkontrakter	0	0	-2 041	486
Rentebytteavtaler	0	0	-9 926	-6 577
Sum	0	0	-11 967	-6 091

Valutarisiko

Konsernet har en relativt lav økonomisk risiko knyttet til utviklingen i valutakurser. Konsernetsvalutarisiko knytter seg kun til kjøp av råvarer i utenlandsk valuta. I tråd med konsernets sikringsstrategi benytter konsernet valutaterminkontrakter for å sikre mellom 30% og 70% av forventet årlig innkjøp i utenlandsk valuta.

Sikringsbokføring er benyttet for valutaterminkontraktene (kontantstrømsikring). I samsvar med god regnskapsskikk, regnskapsføres ikke sikringsobjektet (fremtidige varekjøp) eller verdiendring på sikringsinstrumentet (valutaterminkontrakter). Realiserte og urealiserte gevinster og tap resultatføres først når varekjøpene påvirker resultatregnskapet.

Renterisiko

Konsernet har langsiktig gjeld med fast og flytende rente, og har således økonomisk risiko knyttet til utviklingen i renter. Total rentebærende pantegjeld per 31.12. er TNOK 201 000. Konsernet benytter rentebytteavtaler til fastrente på langsiktig gjeld for å sikre flytende rente på gjelden. Per 31.12. har konsernet en rentebytteavtaler med rente på 4,10% som løper til 2018. Andelen gjeld som er rentesikret er fallende.

Sikringsbokføring er benyttet for rentebytteavtalene (kontantstrømsikring). I samsvar med god regnskapsskikk, regnskapsføres ikke sikringsobjektet (renter som forfaller) eller verdiendring på sikringsinstrumentet (rentebytteavtaler). Realiserte og urealiserte gevinster og tap resultatføres (rentekostnad) først når rentene som forfaller påvirker resultatregnskapet.

Note 6 – Bankinnskudd, kontanter og lignende

Konsernet har ingen bundne betalingsmidler per 31.12., men det er stilt bankgaranti (skattetrekksgaranti) på MNOK 20,5 i Hansa Borg Bryggerier AS. Per 31.12. var skyldig skattetrekk MNOK 10,6.
 Det er inngått konsernkontoavtale med DNB hvor Hansa Borg Holding AS og Hansa Borg Bryggerier AS inngår i ordningen.
 Konsernet har en total kredittramme på MNOK 130 på konsernkonto per 31.12.

Note 7 – Varebeholdninger

Morselskapet			Konsernet	
2012	2011		2012	2011
0	0	Lager av råvarer	17 086	14 727
0	0	Lager av varer under tilvirkning	3 156	3 450
0	0	Lager av innkjøpte ferdigvarer	14 596	13 194
0	0	Lager egentilvirkede ferdigvarer	21 214	22 244
0	0	Sum	56 052	53 615

Varebeholdningen er vurdert til anskaffelseskost fratrukket ukurans.

Note 8 – Fordringer og gjeld

Morselskapet			Konsernet	
2012	2011			
Kundefordringer				
0	0	Kundefordringer til pålydende	230 065	232 095
0	0	Avsetning til tap på kundefordringer	-12 481	-11 789
0	0	Kundefordringer i balansen	217 584	220 306
Fordringer med forfall senere enn ett år				
0	0	Andre kortsiktige fordringer	0	0
0	0	Andre langsiktige fordringer	19 205	13 055
0	0	Sum	19 205	13 055
Kortsiktig gjeld				
0	0	Skyldig ferielønn og andre sosiale kostnader	26 999	26 999
164	288	Annen kortsiktig gjeld	115 389	110 333
164	288	Sum	142 388	137 332
Langsiktig gjeld med forfall senere enn ett år				
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	201 000	201 600
366 225	338 133	Gjeld til konsernselskaper	0	0
0	0	Annen langsiktig gjeld	600	8 737
366 225	338 133	Sum	201 600	229 737

Beskrivelse av konsernets langsiktige gjeld

Långiver	Avdrag og forfall					
	Saldo 31.12.12	2013	2014	2015	2016	2017 og senere
DnB NOR	201 000	20 000	20 000	20 000	20 000	121 000
Sum pantegjeld	201 000	20 000	20 000	20 000	20 000	121 000
Annen langsiktig gjeld	600	0	0	0	0	600
Sum annen langsiktig	600	0	0	0	0	600

Konsernet har covenantskrav knyttet til langsiktig gjeld og innvilget kassekreditt i DNB. Det kreves at konsernets netto rentebærende gjeld (med fradrag for ansvarlig lån og bankinnskudd) dividert på EBITDA er mindre enn 4,0 per 31.12. Tilsvarende er det krav til at bokført egenkapital ikke utgjør mindre enn 17,5% av totalkapitalen per 31.12.2012 og 19,0% per 31.12.2013 og videre opptrapping i låneperioden til 20%. Ved utgangen av 2012 viser ledelsens beregninger at disse kravene er innfridd.

Note 9 – Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

Morselskapet

	Andre fordringer		Øvrig langsiktig gjeld	
	2012	2011	2012	2011
Foretak i samme konsern	84 585	44 458	366 225	338 133
Sum	84 585	44 458	366 225	338 133

Note 10 – Egenkapital

Morselskapet

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs-fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	54 600	54 510	32 940	142 050
Årets resultat	0	0	39 936	39 936
Avsatt utbytte	0	0	-40 000	-40 000
Egenkapital 31.12.	54 600	54 510	32 876	141 986

Konsernet

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs-fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	54 600	54 510	55 449	164 559
Årets resultat	0	0	51 840	51 840
Avsatt utbytte	0	0	-40 000	-40 000
Egenkapital 31.12.	54 600	54 510	67 289	176 399

Note 11 – Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen på NOK 54 600 000 består av 54 600 aksjer á NOK 1 000. Alle aksjer har like rettigheter.

Oversikt over de største aksjonærene 31.12.	Antall	Eierandel
Nye Borg Bryggerier Holding AS	40 950	75 %
Royal Unibrew AS (Danmark)	13 650	25 %
Totalt antall aksjer	54 600	100 %

Note – 12 Pensjoner

Hovedordningen for de ansatte (unntatt delvis uføre) er en innskuddsbasert kollektiv ordning, der forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap.

Gjenværende pensjonsforpliktelser (ytelsesbaserte ordninger) knyttet til delvis uføre, øvrige driftspensjoner, lederavtale samt AFP- og gavepensjonister, er aktuærberegnet og balanseført. Disse ordningene finansieres over selskapets drift.

Enkelte av ordningene har en overfinansiering, disse er vist brutto i balansen i henhold til god regnskapsskikk. Overfinansieringen er sannsynliggjort ved at fremtidige netto pensjonskostnader vil føre til en reduksjon av overfinansieringen i fremtiden.

Konsernet har en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1.1.2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Konsernets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld. AFP-forpliktelsen etter den gamle ordningen var balanseført som gjeld, ble inntektsført i 2010. Det er imidlertid balanseført en avsetning for å dekke opp en forventet utbetaling knyttet til en underdekning i den tidligere AFP-ordningen.

Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Pensjonskostnader er presentert som lønnskostnad i resultatregnskapet.

	Konsernet		Morselskapet	
	2012	2011	2011	2010
Netto pensjonskostnad				
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	724	656	0	0
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 064	1 162	0	0
Avkastning på pensjonsmidler	-494	-490	0	0
Resultatført planendring ved avslutning av ordning	0	975	0	0
Estimatavvik	3 652	2 074	0	0
Administrasjonskostnader	35	35	0	0
Arbeidsgiveravgift	187	192	0	0
Netto pensjonskostnad ytelsesordninger	5 168	4 604	0	0

Avstemming av årets pensjonskostnad

Netto forpliktelse per 1.1	-12 648	-16 541	0	0
- Netto forpliktelse per 31.12. ytelsesordninger	9 125	12 648	0	0
Utbetalinger pensjon inkl. arbeidsgiveravgift	8 691	8 496	0	0
Netto pensjonskostnad ytelsesordninger	5 168	4 604	0	0

Sikret ordning

	2012	2011
Netto pensjonsmidler i konsernet		
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12.	10 749	10 688
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12.	-10 799	-10 285
Estimatavvik	-2 012	-2 104
Arbeidsgiveravgift	-7	57
Netto pensjonsmidler ytelsesordninger	-2 069	-1 644
Premiefond innskuddsbasert ordning	0	-2 378
Netto pensjonsmidler i balansen	-2 069	-4 022

Usikret ordning

	2012	2011
Netto pensjonsforpliktelse i konsernet		
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12.	14 026	20 386
Estimatavvik	-4 810	-8 969
Arbeidsgiveravgift	1 978	2 874
Netto pensjonsforpliktelse	11 194	14 292

Økonomiske forutsetninger	2012	2011
Diskonteringsrente	4,2%	3,8%
Forventet avkastning på fondsmidler	4,0%	4,6%
Årlig forventet lønnsvekst	3,5%	4,0%
Årlig forventet G-regulering	3,3%	3,8%
Årlig forventet regulering pensjoner under utbetaling	0,2%	0,5%

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note – 13 Skatt

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Morselskapet			Konsernet	
2012	2011		2012	2011
		Midlertidige forskjeller		
0	0	Anleggsmidler	92 575	111 290
0	0	Omløpsmidler	7 430	8 732
0	0	Avsetninger for forpliktelses	-11 560	-9 369
0	0	Kortsiktig gjeld	2 974	3 718
0	0	Gevinst- og tapskonto	-10 450	-14 248
0	0	Netto midlertidige forskjeller	80 969	100 123
0	0	Underskudd til fremføring	0	0
0	0	Grunnlag for utsatt skatt	80 969	100 123
0	0	28% utsatt skatt	22 672	28 034
0	0	Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	-197	-850
0	0	Utsatt skatt i balansen	22 475	27 184

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt.

		Grunnlag for betalbar skatt		
39 936	27 778	Resultat før skattekostnad	76 366	16 710
-39 936	0	Permanente forskjeller	8 893	8 324
0	27 778	Grunnlag for årets skattekostnad	85 259	25 034
0	0	Endring i midlertidige resultatforskjeller	19 154	6 572
0	27 778	Gr.lag for betalbar skatt i res.regnsk.	104 414	31 606
0	0	Mottatt konsernbidrag direkte balanseført	0	0
0	0	Benyttet fremførbart underskudd	0	0
0	27 778	Skattepliktig inntekt	104 414	31 606
		Fordeling av skattekostnaden		
0	7 778	Betalbar skatt (28% av grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet)	29 235	8 850
0	0	For mye, for lite avsatt i fjor	0	53
0	7 778	Sum betalbar skatt	29 235	8 903
0	0	Endring i utsatt skatt	-4 710	-1 234
0	7 778	Skattekostnad (28% av grunnlag for årets skattekostnad)	24 526	7 669
		Betalbar skatt i balansen		
0	7 778	Betalbar skatt (28% av grunnlag for betalbar skatt)	29 235	8 849
0	0	Skattevirkning av konsernbidrag	0	0
0	7 778	Betalbar skatt i balansen	29 235	8 849

Note 14 – Salgsinntekter

Morselskapet			Konsernet	
2012	2011	Fordeling på virksomhetsområder	2012	2011
0	0	Dagligvare	733 500	695 000
0	0	Uteliv	320 000	302 000
0	0	Andre	55 971	64 843
0	0	Sum	1 109 471	1 061 843

Note 15 – Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

Morselskapet			Konsernet	
2012	2011	Lønnskostnader	2012	2011
0	0	Lønninger	242 733	250 703
0	0	Arbeidsgiveravgift	39 172	40 123
0	0	Pensjonskostnader	17 885	13 850
0	0	Andre ytelser	43 714	38 428
0	0	Sum	343 504	343 104

Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært 0 i morselskapet og 571 i konsernet.
Av pensjonskostnader utgjør TNOK 5 168 kostnad relatert til ytelsesbaserte ordninger, se note 12.

Ytelser til ledende personer	Adm. dir.		Styret	
	2012	2011	2012	2011
Lønn	2 516	2403	0	0
Bonus	0	1775	0	0
Annen godtgjørelse	52	60	1 050	780
SUM	2 568	4 238	1 050	780

Pr. 31.12. er det avsatt, men ikke utbetalt TNOK 4 200 i bonus til adm. dir. og øvrig ledergruppe. Adm. dir. har avtale om lønn i ett år etter eventuell fratreden fra sin stilling. Kompensasjonsordningen til adm. dir. består, i tillegg til fast lønn, av to hovedelementer.

Del 1: Årsbonusordning som etter visse kriterier kan gi inntil 50% av gjeldende fastlønn.

Del 2: Langsiktig incentivordning som er bundet opp til virksomhetens økonomiske utvikling/verdistigning over tid.

Medlemmene i toplederguppen har ordning tilsvarende adm. dir., men med maksimalt tak på 20% av årslønn for årsbonus.

Det er ikke gitt andre lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ikke gitt enkeltlån eller sikkerhetsstillelse som utgjør mer enn 5% av selskapets egenkapital.

Revisor**Kostnadsført godtgjørelse til revisor ekskl. merverdiavgift fordeler seg slik:**

	Konsern	
	2012	2011
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	650	679
Andre attestasjonstjenester	13	13
Skatterådgivning (inkl. teknisk bistand med ligningspapirer)	56	83
Annen teknisk bistand	108	297
Sum	827	1 072

Note 16 – Pant og garantier

Morselskapet			Konsernet	
2012	2011	Garantiansvar	2012	2011
0	0	Pantsikrede garantistillelser	19 660	20 905
0	0	Andre garantistillelser (herav ansatte 15.000)	15 000	15 000
0	0	Kausjonsansvar	0	0
0	0	Sum garantiansvar	34 660	35 905
0	0	Gjeld sikret ved pant	201 000	221 000
0	0	Gjeld sikret ved pant	201 000	221 000
Balanseført verdi av pantsatte eiendeler				
0	0	Tomter/bygg	185 882	195 391
0	0	Maskiner, inventar og transportmidler	199 912	226 853
0	0	Varer	56 052	53 615
0	0	Kundefordringer	217 584	211 256
0	0	Sum	659 430	687 115

Eiendeler i alle konsernselskaper er stilt som sikkerhet for konsernets gjeld til DNB.

Eiendelene er i tillegg stilt som sikkerhet for				
0	0	Ubenyttet kassekreditt	130 000	130 000
0	0	Sum	130 000	130 000

Note 17 – Miljø

Fylkesmannens miljøvernavdelinger gir utslippstillatelser til selskapets virksomhet. Her er det satt grense på mengde avløpsvann, temperatur og KOF-innhold i avløpsvann. KOF er et uttrykk for organisk materiale i avløpsvannet. Vi har ikke mottatt bøter, pålegg eller erstatningskrav på grunn av brudd på miljøbestemmelser i 2011 for noen av virksomhetene i selskapet. Det har ikke vært foretatt nedskrivninger på driftsmidler grunnet miljøforhold.

Følgende miljø- og særavgifter forholder selskapet seg til:

- Stortingets miljøavgifter på emballasje jfr. Forskrift om retursystemer for emballasje til drikkevarer av 10.12.93 – avgift på glass og boks.
- Medlemskap i Materialretur, et selskap for innsamling og gjenvinning av emballasje – en avtale mellom Miljøverndepartementet og industrien. Her innbetales de til en hver tid avtalte avgifter på plast, kartong, drikkekartong, bølge- og massiv papp, glass (flasker) og metall (bokser, kapsler).
- Ved innlevering av spesialavfall (olje, kjemikalier, kjølere osv) innbetaler vi den til enhver tid gjeldende avgift.
- Iverksatte tiltak som forhindrer eller reduserer sannsynligheten for miljøskader er glattvannstanker, utjevningsbasseng, mask- og berme installasjoner, avfallssortering og kurs- og opplæringstiltak rettet mot miljøforhold.

Note 18 – Betingede utfall

Selskapet er ved regnskapsårets slutt ikke kjent med vesentlige forhold med betingede utfall som skulle vært hensyntatt i årsregnskapet eller informert om i noter til regnskapet.

Note 19 – Nærstående parter**Ytelser til ledende ansatte og mellomværende med konsernselskaper**

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 15, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 9.

Transaksjoner mellom konsernselskaper

Hansa Borg Bryggerier AS har en langsiktig fordring på morselskapet Hansa Borg Holding AS på TNOK 366 225 per 31.12.2012. I henhold til låneavtale renteberegnes fordringen med 12 måneders NIBOR-rente pluss en margin på 1,5 prosentpoeng. Renter utgjør TNOK 14 880 for 2012. Hansa Borg Bryggerier AS har avgitt konsernbidrag (før skatt) til morselskapet Hansa Borg Holding AS på TNOK 14 880 per 31.12.2012. Hansa Borg Bryggerier AS har avsatt utbytte til morselskapet på TNOK 40 000 per 31.12.2012, og Hansa Borg Holding AS har avsatt samme beløp i utbytte til aksjonærene i morselskapet.

Note 20 – Hendelser etter balansedato

Det er ikke inntruffet vesentlige hendelser etter balansedatoen med betydning for regnskapet per 31.12.2012.

Note 21 – Poster som er slått sammen i regnskapet

Morselskapet			Konsernet	
2012	2011		2012	2011
0	0	Finansinntekter		
0	0	Renteinntekt	4 220	4 443
54 880	0	Agio	0	0
54 880	0	Andre finansinntekter	0	1 819
		Sum finansinntekter	4 220	6 262
Finanskostnader				
14 880	16 680	Rentekostnad	11 099	14 831
0	0	Disagio	4 306	2 952
64	0	Andre finanskostnader	0	183
14 944	16 680	Sum finanskostnader	15 405	17 966
-39 936	16 680	Netto finansposter (kostnad)	11 185	11 704

Til generalforsamlingen i Hansa Borg Bryggerier AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Hansa Borg Bryggerier AS, som viser et overskudd på kr 70 321 152. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Hansa Borg Bryggerier AS per 31. desember 2012, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

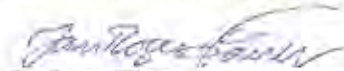
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 13. februar 2013

PricewaterhouseCoopers AS

Jan Roger Hånes
Statsautorisert revisor

Produktoversikt

Hansa Pilsner
0,33 L boks

Hansa Pilsner
0,5 L boks

Hansa Pilsner lite
0,5 L boks

Hansa Pilsner 365
0,5 L boks

Hansa Pilsner
0,33 L flaske

Hansa Fatøl
0,33 L boks

Hansa Fatøl
0,5 L boks

Hansa Premium
0,5 L boks

Hansa Premium
0,33 L Enveisflaske

Hansa Bayer
0,5 L boks

Hansa Lettøl
0,5 L boks

Hansa Lettøl
0,33 L flaske

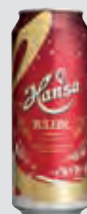
Hansa Pilsner null%
0,5 L boks

Hansa Sommerøl
0,5 L boks

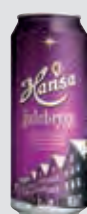
Hansa Sommerøl
0,33 L boks

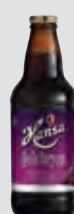
Hansa Juleøl
0,5 L boks

Hansa Juleøl
0,33 L flaske

Hansa Ekstra Vellagret
Julebrygg
0,5 L boks

Hansa Ekstra Vellagret
Julebrygg
0,33 L flaske

Hansa Ekstra Vellagret
Julebrygg KL F
0,33 L flaske

Hansa Juleøl KL F
0,33 L flaske

Hansa Sterkøl
0,5 L boks

Hansa Vørterøl
0,33 L flaske

Hansa Waldemars
Brown Ale
0,5 L boks

Hansa Waldemars
Pale Ale
0,5 L boks

CB Pilsner
0,33 L boks

CB Pilsner
0,5 L boks

CB Pilsner lite
0,5 L boks

CB Pilsner
0,33 L flaske

CB Feriepilsen
0,5 L boks

CB Juleøl
0,33 L flaske

CB Juleøl KL F
0,33 L flaske

CB Juleøl
0,5 L boks

Borg Pilsner
0,5 L boks

Borg Pilsner
0,33 L boks

Borg Pilsner lite
0,5 L boks

Borg Pilsner
0,33 L flaske

Borg Lettøl
0,33 L flaske

Borg Sommerøl
0,5 L boks

Borg Bokkøl
0,33 L longneck

Borg Juleøl
0,5 L boks

Borg Juleøl
0,33 L flaske

Borg Juleøl KL F
0,33 L flaske

Oktoberøl
0,33 L flaske

Fredrikstad
Pilsner
0,5 L boks

Fredrikstad
Pilsner
0,33 L flaske

Fredrikstad
Sommerøl
0,33 L longneck

Fredrikstad Juleøl
0,33 L longneck

Fredrikstad Juleøl
KL F
0,33 L flaske

Heineken Keg Can
0,33 L boks

Heineken
0,33 L boks

Heineken
0,5 L boks

Heineken
0,33 L aluminium
flaske

Heineken
0,33 L flaske

Heineken
Draught Keg
5 L

Amstel Puls
0,33 L flaske

Tiger
0,33 L flaske

Newcastle
Brown Ale
0,33 L flaske

Murphy's Irish Red
0,5 L boks

Birra Moretti
0,33 L flaske

Sol
0,33 L flaske

Affligem
0,33 L flaske

Edelweiss Snowfresh
0,33 L flaske

Clausthaler Classic
0,5 L boks

Clausthaler Classic
0,33 L flaske

Santa Clausthaler
0,33 L flaske

Vikingfjord
Icebreaker
0,25 L boks

Shaker
0,275 L flaske

Grevens Cider Pære
0,5 L boks

Grevens Cider Pære
u/sukker
0,5 L boks

Grevens Cider Pære u/sukker 0,33 L boks

Grevens Cider Pære u/sukker 0,33 L enveisflaske

Grevens Cider Eple 0,5 L boks

Grevens Cider Eple u/sukker 0,5 L boks

Grevens Cider Skogsbær u/sukker 0,5 L boks

Grevens Cider Skogsbær u/sukker 0,33 L enveisflaske

Grevens Brut Eplecider 0,5 L boks

Cult Raw Energy 0,5 L boks

Olden Stillvann 0,5 L flaske

Olden Stillvann 0,7 L sportsflaske

Olden Sitron u/kullsyre 0,7 L sportsflaske

Olden Skogsbær u/kullsyre 0,7 L sportsflaske

Olden Stillvann 1,5 L flaske

Olden Sitron m/kullsyre 0,5 L flaske

Olden Sitron m/kullsyre 1,5 L flaske

Olden Naturell m/kullsyre 0,5 L flaske

Olden Naturell m/kullsyre 1,5 L flaske

Olden Eple m/kullsyre 0,5 L flaske

Olden Eple m/kullsyre 1,5 L flaske

Olden Stillvann 5 L dunk

Olden Stillvann 0,35 L

Olden Naturell m/kullsyre 0,35 L

Olden Sitron m/kullsyre 0,35 L

Christians Naturell 1,5 L flaske

Christians Sitron 1,5 L flaske

Christians Lime 1,5 L flaske

Christians Naturell 0,33 L boks

Christians Sitron/Lime 0,33 L boks

Schweppes Tonic Water 0,5 L flaske

Schweppes Tonic Water 1,5 L flaske

Schweppes Tonic Water light 0,5 L flaske

Schweppes Indian Tonic Water 0,33 L boks

Schweppes Ginger Ale 0,5 L flaske

Schweppes Grape Fusion 0,5 L flaske

Schweppes Grape Fusion 1,5 L flaske

Schweppes
Lemon Fusion
0,5 L flaske

Schweppes
Lemon Fusion
1,5 L flaske

Schweppes
Bitter lemon
0,5 L flaske

Schweppes
Russchian Water
0,5 L flaske

Schweppes
Club soda
0,5 L flaske

Hansa Perle og
Bruse bringebær
0,33 L longneck

Hansa Sitronbrus
1,5 L flaske

Hansa Champion
0,5 L flaske

Hansa Champion
1,5 L flaske

Lysekloster
0,5 L flaske

Lysekloster
1,5 L flaske

Lysekloster Lett
1,5 L flaske

Lysekloster
0,33 L longneck

Hansa Julebrus
0,33 L longneck

Hansa Julebrus
1,5 L flaske

Hansa Julebrus Lett
1,5 L flaske

Kilde Cider Lett
1,5 L flaske

Kilde Cider
1,5 L flaske

Kilde Cider
0,5 L flaske

CB Julebrus
1,5 L flaske

CB Julebrus
0,5 L flaske

CB Julebrus
Lett
1,5 L flaske

CB Julebrus
0,33 L boks

CB Julebrus
0,33 L longneck

Borg Ingefærøl
1,5 L flaske

Borg m/Sitronsmak
1,5 L flaske

Borg m/Frukt-
smak 1,5 L flaske

Borg Klassisk
rødbrus
1,5 L flaske

Borg Brus Cola
1,5 L flaske

Borg Eplecider
1,5 L flaske

Borg Eplecider
Lett 1,5 L flaske

Borg Julebrus gyllen
0,33 L longneck

Borg Julebrus rød
0,33 L longneck

Borg Julebrus rød
1,5 L flaske

Eplemost
0,33 L longneck

Orju
0,33 L longneck

Noen av våre nyheter i 2012

CB Christians
Sitron-Lime 6x0,33 L

CB Juleøl
0,5 L boks

Grevens Pære
uten sukker
0,33 L flaske

Grevens Skogsbær
4 pk flaske

Olden Sitron
0,7 L flaske

Nytt design i 2012

Hansa Julebrygg
6x0,5 L boks

Hansa Pilsner
6x0,5 L boks

Hansa Premium
6x0,33 L flaske

